

EU-rahoitus on myös PK-yritysten ulottuvilla

Monelle PK-yritykselle EU-tuki saattaa kuulostaa kaukaiselta tai vieraalta. EU-tuet ovat kuitenkin erinomainen lisä ELY-keskusten ja Tekesin myöntämälle rahoitukselle, ja ne tarjoavat erinomaisen väylän kansainväistymiseen ja verkottumiseen. Apua ja kumppanuutta rahoituksen hakemiseen on saatavilla EU-projekteissa kokeneilta yrityksiltä ja tutkimus- ja kehitysorganisaatioilta.

Miten EU rahoittaa PK-yrityksiä: esimerkkinä SME-instrumentti ja EuroTransBio

Euroopan unionin pk-yrityksille myöntämä rahoitus kanavoidaan pääasiassa niin sanotun Horisontti 2020 -ohjelman kautta. H2020 on EU:n uusi seitsemänvuotinen puiteohjelma vuosille 2014 – 2020. Tällä kertaa kehittämisavustusta myönnetään suoraan yksittäisten pk-yritysten kehittä-

mishankkeille nk. SME-instrumentin kautta (ks. oheinen tietolaatikko). Toisin sanoen yksittäinen suomalainen pk-yritys voi hakea kehittämisavustusta suoraan EU:lta omiin hankkeisiinsa.

Toinen esimerkki PK-yrityksille suunnatuista EU-hauista on EuroTransBio (ETB)-ohjelma (<https://www.eurotransbio.eu/>), joka rahoittaa pieniä ja keskisuuria bioalan yrityksiä mukaan lukien elintarvike-

yritykset. Tavoitteena on tukea eurooppalaisten yritysten kansainvälistymistä. Projektikonsortiossa on oltava vähintään kaksi partneria kahdesta hakuun osallistuvasta maasta. Suomalaisille yrityksille hankkeen rahoitus tulee Tekesistä. Tekesin tuki pk-yrityksille on enimmillään 65 % projektin kustannuksista. Projektiin voidaan sisällyttää tutkimusorganisaatioiden osaamista ostettuina palveluina.

Apua ja kumppanuutta EU-rahoituksen hankkimiseen

Tuen hakeminen SME-instrumentin kautta on periaatteessa yksinkertaista. Yrityksen tulee laatia kirjallinen hakemus englanniksi, ja toimittaa se arvioitavaksi EU:n ylläpitämän portaalin kautta suoraan valittuun ohjelmaan (engl. "call"). Tosiasiassa hakuprosessi on vaativa, ja hakemusten läpimenoprosentti on todella pieni, mutta hy-

"Hyvin tehdyt hakemukset kyllä erottuvat joukosta"

vin tehdyt hakemukset kyllä erottuvat joukosta. Hakemusten teossa kannattaa hyödyntää asiantuntijoiden apua, jota on saatavilla esimerkiksi Tekesiltä ja tutkimuslaitoksilta. Erityisesti PK-yrityksille suunnattujen tukimuotojen lisäksi pienten yritysten on mahdollista osallistua yliopistojen tai tutkimuslaitosten koordinoimiin EU-rahoitukseen tutkimus- ja kehityshankkeisiin. Esimerkiksi Teknologian tutkimuskeskus VTT on kokenut tomija EU-hankkeissa ja tarjoaa tukeaan ja kumppanuutta kotimaisille PK-yrityksille rahoituksen hakemisessa. Suuriin tutkimushankkeisiin tarvitaan tavallisesti yrityksiä yhteistyökumppaneiksi. PK-yrityksille isot EU-projektit tarjoavat uusimman tutkimustiedon lisäksi erinomaisen väylän kansainväistymiseen ja verkottumiseen. 🍌

Teksti ja lisätiedot:
Outi Santala, tutkija,
VTT ja Emilia Nordlund,
tiimpäällikkö, VTT

"EnRichMar"-projekti on EU:n SME-projekti, jossa on mukana suomalainen PK-yritys Ruislandia Oy sekä tutkimuspartnerina Teknologian tutkimuskeskus VTT. Kuva projektikokouksesta Hollannissa toukokuussa 2014.

Esimerkki EU-rahoituskanavasta PK-yrityksille: EU:n SME-instrumentti

EU:n SME-instrumentin rahoitus on tarkoitettu pk-yritysten innovaatioprojekteihin, jotka auttavat laajentumaan myös ulkomaille (ensisijassa Eurooppa, myös muualle). Rahoitusta saa ensisijaisesti business-projekteihin, ei niinkään tutkimukseen. Elintarvikesektorille sopiva aihe tässä EU-SME-instrumentissa on "Resource-efficient eco-innovative food production and processing". Haku on jatkuvasti auki, ja vuodessa on 2–4 hakupäivämäärää, johon mennessä saapuneet hakemukset otetaan käsittelyyn.

EU-tuki on jaettu kolmeen vaiheeseen, jotka voidaan hakea peräkkäin:

- VAIHE 1: Toteutettavuuden/käyttökelpoisuuden arviointi
 - Rahoitus: 50 k€ EU:sta, joka vastaa 70 % projektin kustannuksista, eli yrityksen omarahoitusosuus noin 20 k€. Huom! EU-raha voidaan maksaa yritykselle jo ennen kuin kuluja on muodostunut (toisin kuin esimerkiksi Tekes-projektissa).
 - Kesto noin 6 kk
 - Tavoitteena liiketoimintasuunnitelman tekeminen: riski- ja markkinaselvitystä, IPR-arviointia ym. Voi sisältää alihankintaa.
- VAIHE 2: Innovaatioprojekti
 - Rahoitus: 0,5 – 2 milj euroa EU:sta, joka vastaa 70 % projektin kustannuksista. Esim. 715 k€ kokonaisbudjetista EU rahoittaa 500 k€, yritysten omarahoitusosuus 215 k€.
 - Kesto 1-2 vuotta
 - Rahoitusta tuotekehitykselle, jossa tavoitteena tuote, joka on valmis markkinoille. Voi sisältää alihankintaa.
- VAIHE 3: Tukea ja ohjausta kaupallistamiseen

Yleisiä käsityksiä EU-projekteista PK-yrityksissä

- "Se on niin byrokraattista" → Kyllä, mutta apua on saatavilla!
- "Tärkeä ja mielenkiintoinen asia, mutta meillä ei ole resursseja" → Juuri tätä varten EU:n rahoitusinstrumentit ovat olemassa!
- "Meidän tulee panostaa merkittävästi" → Kyllä, kysessä on Sinun hankkeesi!
- "Rahat menevät ennen kuin saamme tuloksia" → Merkittävä osuus rahoituksesta tulee alussa!
- "Niissä tuotetaan vain papereita" → Ei, tavoitteena on kasvu ja hyvinvointi!

Mitä hyötyä EU-tutkimushankkeista?

- Viennin tukeminen
 - Markkinaymmärrys
 - Osaamisen kasvaminen
 - Kontaktiverkosto
 - Uudet asiakkaat
- Lisärahoitusta kansalliseen tutkimusrahoituspotettiin
- Oman osaamisen benchmark kansainvälisellä areenalla
- Kansainvälisen kumppaniverkoston rakentaminen
 - Yliopistot ja tutkimuslaitokset
 - Yritykset
 - Rahoittajat
 - Viranomaiset